

Λκ 18,9-14

Ἡ παραβολή τοῦ τελώνη καί τοῦ φαρισαίου

Ἔχει συμβεῖ, παιδιά, νά σχολιάσουν οἱ συμμαθητές σας κάποιο ἐλαπώμά σας; Πῶς νιώσατε; Στενοχωρηθήκατε, πικραθήκατε. Ἐσεῖς σχολιάζετε τούς ἄλλους γιά τά ἐλαπώματά τους; Αὕτή ἡ συνήθεια ὀνομάζεται **κατάκριση** καί δέν ἀρέσει καθόλου στόν Θεό. Αὐτό φαίνεται κι ἀπό μιὰ παραβολή πού εἶπε ὁ Χριστός μας, **τὴν παραβολή τοῦ τελώνη καί τοῦ φαρισαίου**. Εἶναι ἡ εὐαγγελικὴ περικοπὴ πού διαβάζεται στὴν Ἐκκλησία μας κάθε χρόνο τὴν **πρώτῃ Κυριακῇ τοῦ Τριωδίου**.

Οἱ **φαρισαῖοι** ἀσχολοῦνταν ἰδιαίτερα μέ τὴ μελέτη τοῦ μωσαϊκοῦ νόμου. Στά μάτια τοῦ κόσμου φαίνονταν πολὺ εὐσεβεῖς. Ἕνας φαρισαῖος, λοιπόν, ἦρθε μιὰ μέρα στόν Ναό γιά νά προσευχηθεῖ. Διάλεξε μιὰ τέτοια θέση πού νά τόν βλέπουν ὅλοι. Ἦρθε νά προσευχηθεῖ καί ἓνας τελώνης. Οἱ **τελώνες** συνεργάζονταν μέ τούς κατακτητὲς Ρωμαίους. Μάζευαν τούς φόρους καί ἐκμεταλλεύονταν σκληρὰ τὸν ἰουδαϊκὸ λαό. Ὁ τελώνης, πού ὅλος ὁ κόσμος τόν θεωροῦσε πολὺ ἁμαρτωλό, διάλεξε μιὰ ἀπόμακρη γωνιά γιά τὴν προσευχή του· καί δέν ἤθελε οὔτε τὰ μάτια του νά σηκώσει πρὸς τὸν οὐρανό. Θεωροῦσε ἀνάξιο τὸν ἑαυτό του ἀκόμη καί γι' αὐτό.

Ἀκοῦστε τώρα τὴν προσευχή τοῦ φαρισαίου: «Σ' εὐχαριστῶ, Θεέ μου, πού δέν εἶμαι σάν τούς ἄλλους ἀνθρώπους, πού 'ναι κλέφτες, ἄδικοι, ἁμαρτωλοί... Σ' εὐχαριστῶ πού δέν εἶμαι καί σάν αὐτόν τόν τελώνη». Καί λέγοντας τὰ τελευταῖα αὐτά λόγια γυρίζει πρὸς τόν τελώνη καί τοῦ **ρίχνει ἓνα βλέμμα γεμάτο περιφρόνηση**. Ἐπειτα συνεχίζει τὴν προσευχή του: «Ἐγὼ νηστεύω δυό φορές τὴν ἑβδομάδα, δίνω καί ἐλεημοσύνη ὅπως ὀρίζει ὁ Νόμος Σου». Ἀπαριθμεῖ μπροστά στόν Θεό τὰ κατορθώματά του, τίς δῆθεν ἀρετές του, γιὰ νά τίς ἀκούσει κι ὁ κόσμος καί νά μιλοῦν ὅλοι γι' αὐτόν μέ λόγια κολακευτικά.

Ἀκοῦστε τώρα καί τὴν προσευχή τοῦ τελώνη. Χτυπώντας τό στήθος του ἐπαναλαμβάνει χαμηλόφωνα μιὰ σύντομη προσευχή: «Θεέ μου, συγχώρεσέ με τόν ἁμαρτωλό! Θεέ μου, συγχώρεσέ με τόν ἁμαρτωλό!».

Ποιά ἀπό τίς δύο προσευχές ἔφτασε ἄραγε στόν θρόνο τοῦ Θεοῦ; **Ἡ προσευχή τοῦ τελώνη ἀνέβηκε στόν οὐρανὸ σάν εὐωδιαστὸ θυμίαμα**. Μᾶς τό εἶπε ὁ Χριστὸς μας στό τέλος τῆς παραβολῆς. Αὐτὴ τὴν προσευχή δέχτηκε ὁ Θεὸς καί συγχώρεσε τόν τελώνη γιὰ τίς ἁμαρτίες του. Ἀντίθετα, ὁ φαρισαῖος ἦταν γεμάτος **ὑπερηφάνεια**, εἶχε μεγάλη ἰδέα γιὰ τόν ἑαυτό του καί -τό φοβερότερο- **περιφρονοῦσε τούς ἄλλους ἀνθρώπους**. Γι' αὐτὸ ἡ προσευχή του δέν ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ τόν Θεό.

Τὸ πάθος τῆς κατάκρισης

Ὅπως εἶπαμε καί στὴν ἀρχή, δέν ἀρέσει καθόλου στόν Θεὸ νά περιφρονοῦμε τούς ἄλλους ἀνθρώπους, νά τούς κρίνουμε καί νά τούς κατακρίνουμε. **Μόνο ὁ Θεός, πού εἶναι ἀλάνθαστος καὶ δίκαιος, μπορεῖ νά κρίνει σωστά τούς ἀνθρώπους**. Ἐμεῖς μέ ποιοὺς δικαίωμα τούς κρίνουμε καί τούς καταδικάζουμε; Λέμε π.χ. «εἶναι

ψεύτης, είναι ζηλιάρης, κάνει συνεχώς ζαβολιές, θέλει να μας κάνει τόν σπουδαίο, να είναι πάντα ο άρχηγός...». Καί τίς πιά πολλές φορές, όταν τά λέμε όλα αυτά, δέν είναι παρών αυτός πού κατηγορούμε γιά να υπερασπιστεί τόν έαυτό του. Αυτό δέν είναι μεγάλη άδικία;

Έμεϊς, έξάλλου, οί άνθρωποι κρίνουμε τούς άλλους άπ' όσα βλέπουμε: άπό τά λόγια τους, άπό τίς πράξεις τους. **Δέν μπορούμε να ξέρουμε τί έχει ο καθένας μέσα στην καρδιά του.** Μόνο ο Θεός είναι καρδιογνώστης. Ο Ίούδας, γιά παράδειγμα, φαινόταν πιστός μαθητής, άκολουθοΰσε παντού τόν Χριστό. Μέσα στην καρδιά του όμως σχεδίαζε τήν προδοσία! Ο ληστής πού σταυρώθηκε δίπλα στον Χριστό ήταν φονιάς, γι' αυτό τόν σταύρωσαν· αλλά σέ μία στιγμή μετάνιωσε καί μπήκε πρώτος στον παράδεισο! Στην παραβολή πού άκούσαμε σήμερα ο φαρισαίος καταδίκασε τόν τελώνη. Δέν ήξερε όμως ότι ο τελώνης είχε ήδη μετανοήσει καί ο Θεός τόν είχε συγχωρήσει! Έμεϊς, παιδιά, βλέπουμε αυτό πού γίνεται φανερά, όχι αυτό πού έχει ο καθένας κρυφά στην καρδιά του. Έτσι πολλές φορές βγάζουμε λάθος συμπεράσματα. Καί συχνά, χωρίς καλά καλά να τό καταλαβαίνουμε, καταδικάζουμε άθώους! Καταλαβαίνετε τί σοβαρό άμάρτημα διαπράττουμε;

Μιά μορφή κατάκρισης να ξέρετε πώς είναι καί τό γνωστό «**κουτσομπολιό**». Πόσες φορές ίσως κι έσείς, παιδιά, κουτσομπολέψατε κοροϊδεύοντας έναν συμμαθητή σας... Κάποιες φορές μάλιστα μπορεί να τόν άπομονώσατε κι άπό τήν παρέα σας. Έτσι όμως ένωσε μόνος, πολύ μόνος -κι είναι τόσο πικρό αυτό! Δέν άποκλείεται ν' άγγίεψε καί περισσότερο, να συμπεριφέρθηκε άκόμη πιά άσχημα. Η κατάκριση δείχνει **έλλειψη αγάπης** καί **υπερηφάνεια**. Όποιος αγαπάει καί είναι ταπεινός δέν κοροϊδεύει, δέν άπομονώνει, δέν έρεθίζει τόν άλλον. Να ξέρετε, παιδιά, πώς σέ μεγάλες συμφορές οδηγεί ή κατάκριση: Καταστρέφει όμορφες φιλίες, άκόμη καί όλόκληρες οίκογένειες!

«Μήν κρίνετε, γιά να μήν κριθείτε» (Μθ 7,1), μάς είπε ο Χριστός

μας. «Γιατί βλέπεις τό μικρό ξυλαράκι στό μάτι τοῦ ἀδερφοῦ σου καί δέν βλέπεις τό τεράστιο δοκάρι πού εἶναι μέσα στό δικό σου μάτι;» (ΜΘ 7,3). Ἔχετε προσέξει ὅτι συνήθως **τά δικά μας λάθη καί ἐλαττώματα μᾶς φαίνονται μικρά καί ἀσήμαντα**, ἐνῶ τῶν ἄλλων τά θεωροῦμε πολύ σοβαρά καί μᾶς ἀρέσει νά τούς κατηγοροῦμε; Ἔτσι ὅμως δέν μποροῦμε νά διορθώσουμε τόν ἑαυτό μας. Ἀσχολούμαστε μέ τό νά διορθώνουμε δηθεν τούς ἄλλους καί δέν μένει χρόνος νά δοῦμε τά δικά μας λάθη!

Τί θά μποροῦσαμε ἄραγε νά κάνουμε γιά νά προλαβαίνουμε αὐτή τή συνήθεια πού τόσο βαθιά μέσα μας ἔχει φωλιάσει, ὥστε νά μήν πέφτουμε στήν κατάκριση;

α) Νά μήν εἴμαστε περίεργοι καί νά μή σχολιάζουμε τί εἶπε ἢ τί ἔκανε ὁ καθένας.

β) Νά μπαίνουμε στή θέση τῶν ἄλλων καί νά προσπαθοῦμε μέ κατανόηση καί ἀγάπη νά τούς δικαιολογοῦμε.

γ) Νά βλέπουμε τά καλά τῶν ἄλλων καί μόνο γιά τά καλά τους νά μιλοῦμε.

Νά μοιάζουμε, δηλαδή, ὄχι μέ τίς **μύγες** ἀλλά μέ τίς **μέλισσες**. Σ' ἓνα περιβόλι οἱ μύγες ψάχνουν τήν κοπριά, τίς ἀκαθαρσίες καί πᾶνε ἐκεῖ καί κολλοῦν. Ἀντίθετα, οἱ μέλισσες ψάχνουν τά ὠραιότερα λουλούδια, γιά νά μαζέψουν τή γύρη καί νά κάνουν τό μέλι. Κι ἐμεῖς, λοιπόν, στόν κάθε ἄνθρωπο νά ψάχνουμε ὄχι ὅ,τι ἄσχημο ἔχει, ἀλλά μόνο τά ὁμορφα πού τοῦ χάρισε ὁ Θεός. Ἔτσι θά γλυτώνουμε ἀπό τήν κατάκριση, ὅλους θά τούς ἀγαποῦμε καί ἡ προσευχή μας θά ἀνεβαίνει, ὅπως τοῦ τελώνη, σάν εὐωδιαστό θυμίαμα μπροστά στόν θρόνο τοῦ Θεοῦ.

**Μάθε με, Κύριε, ὅλους ν' ἀγαπῶ.
Νοῦ καί στόμα καθαρά νά τά κρατῶ
ἀπ' τῆς κατάκρισης τό φοβερό κακό.**

ΕΠΟΠΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. Κατασκευές: α) Ήκυρά Σαρακοστή
β) Τό τρενάκι τῆς Μ. Σαρακοστῆς.
2. Ἐγχρωμη εἰκόνα.
3. Παιχνίδια.